

Årsredogörelse 2018

Kommunrevisionen

Diarienummer: KS9 2019-10
Datum: 2019-04-09
Handläggare: Peter Alexanderson, Karin Andersson
Organisation: Kommunrevisionen

Caro *AM* *J&S* *MO*

Innehåll

1	Inledning	4
2	Revisionens arbete	4
3	Granskningen av kommunen	5
3.1	Räkenskaper och bokslut	5
3.2	God ekonomisk hushållning	6
3.3	Fördjupad granskning	6
3.3.1	Förebyggande arbetet mot korruption och andra oegentligheter	6
3.3.2	Granskning inom socialnämndens område. Utredningar avseende barn enligt socialtjänstlagen samt funktionshindrade enligt LSS	7
3.3.3	Kvalitetsuppföljning och styrning av verksamhetsuppdrag inom vård och omsorg	7
3.3.4	Sammanställda redovisningen per 2017-12-31	8
3.4	Grundläggande granskning	8
4	Granskning av Stadshus-koncernen	9
5	Granskning av kommunalförbund	10

1 Inledning

Denna redogörelse är en sammanfattning av den granskning som kommunrevisionen gjort för verksamhetsåret 2018.

Revisionens uppdrag beskrivs i kommunallagen (2017:725) 12 kap. Revisionen ska pröva följande:

- Om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt.
- Om verksamheten från ekonomisk synpunkt sköts på ett tillfredsställande sätt.
- Om räkenskaperna är rättvisande.
- Om den interna kontrollen är tillräcklig.

Revisionen granskar årligen den verksamhet som Linköpings kommun driver i nämnder, bolag och förbund. Granskningen är underlag till revisionens prövning.

En viktig del i revisorernas arbete är planeringen, där valet av granskningsområden blir avgörande för revisionens resultat. Revisionens arbete utgår från en riskanalys som utmynnar i en revisionsplan. Revisorernas samlade bedömning finns i revisionsberättelserna och de mest väsentliga iakttagelserna finns sammanfattade i denna årsredogörelse.

Granskningen av kommunen ska ske med en helhetssyn, vilket innebär att granskningen från lekmannarevisorerna i bolagen och kommunalförbunden vägs in i den samlade bedömningen för kommunen. Genom att revisorer i bolagskoncernen, andra kommunala företag samt kommunalförbund är valda med personsamband underlättas revisionen och bedömningen av kommunen som helhet.

2 Revisionens arbete

Kommunen har fem förtroendevalda revisorer som också är utsedda lekmannarevisorer i kommunens bolag. Under 2018 har revisorerna haft 15 sammanträden och två planeringsdagar. Under planeringsdagarna har en riskanalys tagits fram som ligger till grund för revisionsplanen för 2019.

Revisionskontoret har genomfört merparten av granskningsarbetet. Revisorerna har ett ramavtal för revisionstjänster med revisionsföretaget PwC, som anlitas för tre granskningsaktiviteter. Budgeten för kommunrevisionen var under 2018 totalt 5 044 tkr. Utfallet blev 5 043 tkr.

Under 2018 har kommunens räkenskaper och bokslut granskats med fokus på delårsrapport och årsredovisning. Grundläggande granskning har i varierande omfattning genomförts för alla nämnder och bolag. Fokus har framför allt varit på uppdrag, måluppfyllelse och genomförande av internkontrollplaner. Inom fyra områden har fördjupade granskningar gjorts.

Dialoger har genomförts med alla nämnder och bolag med fokus på väsentliga frågor avseende hur de utför sitt uppdrag. I syfte att informera sig om hur kommunen arbetar har revisorerna träffat tjänstepersoner och fått information om nytt kontaktcenter, lokalfrågor, säkerhetsarbete och organisation och styrsystem.

3 Granskningen av kommunen

3.1 Räkenskaper och bokslut

Den interna kontrollen har granskats i processen för hantering av materiella anläggningstillgångar samt i löneprocessen. Kommunens lönehantering sköts av Lönecenter inom kommunalförbundet Fjärde storstadsregionen.

Löneprocessen bedömdes till övervägande del fungera väl. Det finns dock åtgärder att göra för att ytterligare stärka den interna kontrollen. Gällande anläggningstillgångar finns brister i rutiner för inventering och bedömning av utrangeringar.

Liksom tidigare år har pensioner redovisats enligt fullfonderingsmodellen. Den lagstadgade redovisningsprincipen innebär att en pensionsförpliktelse som intjänats före 1998 ska redovisas som en ansvarsförbindelse. Kommunen redovisar den som en avsättning i redovisningen.

Kommunrevisionens bedömning var att årsredovisningen inklusive den sammanställda redovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens och koncernens resultat och ställning. Kommunen har en ekonomi i balans.

Nämnderna redovisar stora avvikelser från budget i slutet av 2018. Orsakerna är flera; försenade driftstarter av verksamhet, statsbidrag och vakanta tjänster. Kommunstyrelsen avser att förbättra arbetet med de löpande ekonomiska prognoserna inom kommunen. Utförarnämnden och socialnämnden redovisade underskott för 2018.

3.2 God ekonomisk hushållning

Fullmäktige har beslutat om 11 kommunövergripande mål. Kommunrevisionen har bedömt graden av måluppfyllelse med hjälp av informationen i styrelsens och nämndernas verksamhetsberättelser. Resultatet redovisas i tabellen nedan.

Mål nr	Övergripande fullmäktigemål	Antal delmål som uppfyllts	Vår bedömning
1	I Linköping ska fler människor nå egen försörjning	2 av 3	Uppfyllt
2	En kommun med ett växande näringsliv	0 av 2	Inte uppfyllt
3	En kommun med höga kunskapsambitioner och trygga uppväxtvillkor	0 av 7	Inte uppfyllt
4	En kommun där alla kan leva ett hälsosamt och meningsfullt liv	23 av 27	Uppfyllt
5	En ekologiskt hållbar kommun	4 av 6	Uppfyllt
6	Fler bostäder för en växande kommun	3 av 7	Delvis uppfyllt
7	En sammanhållen kommun med framtidstro och delaktighet	6 av 14	Delvis uppfyllt
8	En kreativ kommun	3 av 4	Uppfyllt
9	En kommun med bra arbetsvillkor	2 av 5	Delvis uppfyllt
10	En ekonomiskt hållbar kommun	1 av 1	Uppfyllt
11	En kommun som är en stark röst regionalt, nationellt och internationellt	1 av 2	Uppfyllt
	Summa	45 av 78	

Det var endast det finansiella målet (nr 10 i tabellen) som var helt uppfyllt. Kommunrevisionens bedömning var att kommunen uppnår god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet.

För fem mål var minst hälften av delmålen uppfyllda och kommunrevisionen bedömde därför att målen till övervägande del var uppnådda. Övriga fem mål hade uppnåtts till viss del eller inte alls.

Kommunrevisionens sammantagna bedömning var att måluppfyllelsen för verksamhetsmålen var svag på kommunövergripande nivå. God ekonomisk hushållning uppnåddes delvis i verksamhetsperspektivet.

3.3 Fördjupad granskning

3.3.1 Förebyggande arbetet mot korruption och andra oegentligheter

Kommunrevisionen har granskat kommunens arbete för att motverka, förebygga och upptäcka korruption och andra oegentligheter. Syftet med granskningen var att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna har ett ändamålsenligt arbete inom området, samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Kommunrevisionen konstaterade att alla delar i arbetet behöver förbättras. Riskanalyser och internkontrollplaner berör i liten omfattning området oegentligheter. Det genomförs inga regelbundna insatser för att utbilda och informera om regler och rutiner för det förebyggande arbetet.

Det sker ingen generell uppföljning och återrapportering till kommunstyrelsen eller nämnderna av hur policys och riktlinjer tillämpas inom förvaltningarna.

Det finns ingen samlad bild över avvikelser från gällande policy och rutiner inom området oegentligheter.

Kommunrevisionens bedömning var att kommunen delvis har tillräcklig kontroll och att det förebyggande arbetet delvis uppnår den grundläggande nivån för att skydda verksamheten mot oegentligheter.

3.3.2 Granskning inom socialnämndens område. Utredningar avseende barn enligt socialtjänstlagen samt funktionshindrade enligt LSS

Kommunrevisionen har granskat om socialnämnden har säkerställt att nämnden uppnår beslutade mål, att ärendehantering är rättssäker och effektiv samt att resurs- och kompetensförsörjningen fungerar.

Kommunrevisionen konstaterade att utredningar i ärenden delvis var rättssäker. Nämnden uppfyllde socialtjänstlagens krav på handläggningstid för orosanmälningar avseende barn. Utredningstiden för de anmälningar som går vidare till utredning har närmast sig lagkravet.

På LSS-området var inflödet av begäran om stöd fortsatt stort vilket medfört växande ärendebalans. Den totala handläggningstiden var längre än nämndens interna målvärde.

Personalomsättningen var på en fortsatt hög nivå under 2018, men rekryteringsläget för socionomer med arbetslivserfarenhet hade förbättrats något jämfört med 2017. En rad insatser för att förbättra arbetsmiljön hade satts igång, men någon uppföljning eller mätning av effekter av insatserna hade inte gjorts vid granskningstillfället. Kommunrevisionens bedömning var att insatserna troligtvis haft en viss positiv effekt som exempelvis arbetstygdsomvärdena. Rapport kommer att färdigställas.

En mera omfattande uppföljning och utvärdering behöver dock göras av nämnden.

3.3.3 Kvalitetsuppföljning och styrning av verksamhetsuppdrag inom vård och omsorg

Kommunrevisionen har granskat processen för uppföljning av utförare av omsorg hos äldrenämnden och omsorgsnämnden. Syftet med granskningen var att bedöma om nämnderna hade en ändamålsenlig uppföljning av kvaliteten i omsorgsverksamheten.

Kommunrevisionens bedömning var att nämnderna delvis hade en process som säkerställer en regelbunden och systematisk uppföljning av samtliga utförare av vård och omsorg under avtalstiden. Omfattningen av uppföljning på individnivå behövde öka. Kvalitetsuppföljningsplanerna genomfördes i allt väsentligt, men utförarnas åtgärdsplaner hade inte följts upp.

När det gäller styrningen av uppdrag som lämnats till den kommunala utföraren Leanlink utan föregående upphandling var kommunrevisionens

bedömning att nämnderna delvis hade en metod att definiera och kvantifiera verksamhetsuppdragen. Det finns principer för hur innehåll och pris ska bestämmas för interna beställningar utan konkurrensutsättning, men dessa principer fungerade inte i praktiken.

3.3.4 Sammanställda redovisningen per 2017-12-31

Kommunrevisionen har granskat att kommunstyrelsen har säkerställt att den sammanställda redovisningen ger en rättvisande bild över kommunkoncernens resultat och ställning. Granskningen visade följande:

- Kommunen tillämpade inte samma princip som används inom Stadshuskoncernen avseende avskrivningar för internvinster uppkomna 2006-2007.
- Kommunen tillämpade inte gällande kommunala redovisningsprinciper för upp- och nedskrivningar av tillgångar inom Stadshus-koncernen.
- Kommunen hade inte genomfört eliminerings av minoritetens andelar enligt proportionell konsolideringsmetod.

Kommunrevisionens bedömning var att den sammanställda redovisningen för 2017 inte gav en rättvisande bild. I årsredovisningens sammanställda redovisning för 2018 hade justeringar av ovan nämnda brister gjorts.

3.4 Grundläggande granskning

Kommunrevisionen har gjort en översiktlig grundläggande granskning av kommunstyrelsen och alla nämnder. Dialoger med presidier och förvaltningsledningar har ingått i granskningen. En sammanställning över utförda granskningsaktiviteter redovisas nedan.

- Redovisning av uppdrag och måluppföljning i verksamhetsberättelser.
- Internkontrollplaner och internkontrollrapporter.
- Personalbokslut, protokoll och urval av handlingar.
- Externa utvärderingen av uppförandet av Vallastaden.
- Lägesbeskrivning avseende planeringen av Ostlänken.
- Systematiska kvalitetsarbetet inom förskolan, förskoleklass och grundskolan.
- Skolans kompensatoriska uppdrag för att ge alla barn likvärdiga förutsättningar att nå kunskapsmålen.
- Vissa frågor om kvalitet och ekonomiskt resultat för två affärsområden inom utförarnämndens ansvarsområde.
- Framdriften av verksamhetsutvecklingsprojektet MAIVOR som bland annat innebär att processer inom hemtjänsten digitaliseras.
- Bostadsförsörjningen för funktionshindrade.
- Löpande bevakning av resultaten inom grundskola, vuxenutbildning, försörjningsstöd och arbetsmarknadsinsatser.
- Löpande bevakning av utredningstider inom socialtjänsten.

- Löpande bevakning av förberedelser och genomförande av allmänna val under 2018.

Separata rapporter kommer att färdigställas avseende granskningarna hos barn- och ungdomsnämnden och utförarnämnden. Läsaren hänvisas till dessa rapporter för information om kommunrevisionens bedömningar.

När det gäller resultaten inom alla skolformer bedömde kommunrevisionen att det finns potential för förbättrade resultat. Barn- och ungdomsnämnden och bildningsnämnden identifierar och genomför åtgärder löpande.

Utredningstiderna inom socialtjänstens myndighetsutövning är alltför långa inom framför allt äldreomsorg enligt socialtjänstlagen och funktionshinderomsorg enligt LSS. De åtgärder som gjorts har hittills inte förändrat situationen i tillräcklig omfattning. Kommunrevisionen bedömde därför att rättssäkerheten i myndighetsutövningen brister i detta avseende.

För övriga delar i den grundläggande granskningen hade kommunrevisionen inte gjort några väsentliga iakttagelser om brister i ändamålsenligheten eller den interna styrningen och kontrollen.

I revisionsberättelsen för bildningsnämnden har kommunrevisionen särskilt noterat bristerna i den interna kontrollen hos en gymnasieskola.

I revisionsberättelsen för Linköpings kommun har kommunrevisionen särskilt noterat att arbetet med att motverka, förebygga och upptäcka korruption och andra oegentligheter kan förbättras.

4 Granskning av Stadshus-koncernen

I de kommunala bolagen har fullmäktige utsett lekmannarevisorer som tillsammans med den auktoriserade revisorn granskar bolagen utifrån olika perspektiv. Lekmannarevisorernas uppgift är att granska om företagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskningen utförs på liknande sätt som för de kommunala nämnderna och följer god revisions sed i kommunal verksamhet.

Lekmannarevisionen har gjort översiktlig grundläggande granskning av alla helägda dotterbolag till Linköpings Stadshus AB under 2018. Dialoger med presidier och företagsledningar har ingått i granskningen. En sammanställning över utförda granskningsaktiviteter redovisas nedan.

- Redovisning av det kommunala uppdraget enligt ägardirektiv.
- Riskanalyser.
- Internkontrollplaner och internkontrollrapporter.
- Styrelseprotokoll och urval av handlingar.

- Årsredovisningar och verksamhetsuppföljningar.
- Riskkartläggning av den interna styrningen och kontrollen inom Tekniska Verken för revisionsändamål.
- Särredovisning av VA-verksamheten hos Tekniska Verken.
- Förändringsarbetet inom Lejonfastigheter.
- Framdriften av investeringsprojekten ny simhall, Kungsbergsskolan och Ebbepark.

Kommunrevisionens bedömning var att bolagens verksamhet drivs i enlighet med bolagsordning och ägardirektiv. Den interna styrningen och kontrollen över bolagens ekonomi och verksamhet bedömdes i allt väsentligt vara tillräcklig.

5 Granskning av kommunalförbund

Kommunrevisionen har under 2018 haft två revisorer i vart och ett av Kommunalförbunden Räddningstjänsten Östra Götaland och Kommunalförbundet Fjärde storstadsregionen. Därutöver har kommunrevisionen haft en revisor i Samordningsförbundet Centrala Östergötland. Revisionskontoret har varit sakkunnigt biträde vid granskningen av förbunden.

Under 2018 har granskning av delårsrapport och årsredovisning samt översiktlig grundläggande granskning gjorts hos de tre förbunden. Dialoger med förbundspresidierna har ingått i granskningen. Separata revisionsredogörelser har upprättats för varje förbund.

Linköping den 9 april 2019

Ann-Cathrine Hjerdt

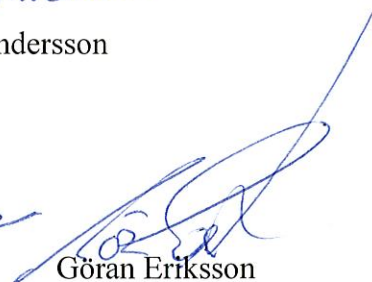

Ann-Marie Andersson

Margareta Ossbahr

Birgitta Johansson

Göran Eriksson